

Asia: VN/34874/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne kuntien varautumisen yleistä ohjausta ja seuranta koskevasta muutosehdotuksesta (10 §)

Espoon vammaisneuvosto kannattaa lakimuutosta.

Tärkeää on kuitenkin huomioida varautumisessa erityisesti toimintarajoitteisten henkilöiden tarpeet: yhdenvertaisuus, saavutettavuus (myös digisaavutettavuus) ja esteettömyys. Tilanteisiin liittyvä tiedottaminen tulee olla helposti saatavilla, selkokielistä ja sen tulee tavoittaa kaikki kuntalaiset.

Näkemyksenne vaikuttamistoimielinten aloiteoikeutta ja vanhusneuvoston nimeämistä koskevista muutosehdotuksista (26-28 §)

Espoon vammaisneuvosto pitää aloiteoikeutta hyvänä muutoksena, varsinkin kun se koskee kaikkia vaikuttamistoimielimiä yhdenvertaisesti. Aloitteiden käsittelyä tulee kuitenkin selkeästi kuvata tarkemmin.

Pelkkä aloiteoikeus ei kuitenkaan riittävästi edistä vammaisneuvoston mahdollisuuksia vaikuttaa. Tarvitaan tarkempaa ohjausta siitä, miten ja milloin vammaisneuvosto otetaan mukaan valmisteluun, päätöksentekoon ja seurantaan.

Monessa kunnassa nuorisovaltuuston edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus päätöksentekolimissä. Vastaavaa oikeutta tarvitaan myös vammais- ja vanhusneuvostojen edustajille. Erityisesti vammaisneuvostolla on laaja kohderyhmä, joka kattaa kaikki ikäryhmät ja kaikki kunnan palvelujen käyttäjät. Vammaisia on n. 15 % väestöstä ja heidän tarpeidensa huomiointi hyödyttää kaikkia kunnan asukkaita.

Espoon vammaisneuvosto pitää hyvänä, jos vaikuttamistoimielimet voidaan nimetä kohderyhmää kuvaavasti, unohtamatta kuitenkin vaikuttamiselimen roolia ja lakisääteisyttä. Esimerkkinä ollut vanhusneuvoston nimeäminen Ikäneuvostoksi on huono. Pelkkä 'ikä 'etuliite ei kuvaa mitään ikäryhmää eikä myöskään mitään kohderyhmää.

Näkemyksenne konserniohjetta koskevasta muutosehdotuksesta (47 §)

Espoon vammaisneuvosto pitää tarkennusta tarpeellisena. Kunnan tulee huomioida tytäryhtiöiden ja muiden palveluja tuottavien merkitys sekä ohjeistaa niiden varautumistoimintaa, huomioiden myös toimintarajoitteisten kuntalaisten tarpeet.

Näkemyksenne kirjanpitoa ja toimintakertomusta koskevista muutosehdotuksista (112 ja 115 §)

-

Näkemyksenne esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista

Vaikutusarviointit on tehty erittäin kevyesti, korostaen muutoksien maksuttomuutta. Arviointeja ei ole sidottu tavoitteisiin, eikä odotettuihin lopputuloksiin.

Vaikuttamistoimielinten aloiteoikeus on mahdollista jo nyt ja se ei varsinaisesti lisää vaikuttamismahdollisuuksia. Vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi tarvitaan vielä vaikuttamistoimielinten merkityksen vahvistamista.

Muut huomionne esitysluonnoksesta

Lausuntopyyntö on osoitettu vain yksittäisille vammaisjärjestöille ja harvoille nimetyille vaikuttamistoimielimille.

Jakelun olisi pitänyt olla laajempi, jotta niiden kautta olisi saatu kerättyä laajemmin tarvittavia näkökulmia.

Kuusela Pirkko
Espoon vammaisneuvosto